

Fakta om udviklingen i Kriminalforsorgen

Dette notat samler forskellige fakta om udviklingen i Kriminalforsorgen.

Seneste nyt – juni 2010 – er:

- Der er højt pres på Kriminalforsorgens kapacitet. Belægget på fængselsgangene er væsentligt højere end den politisk bestemte maksimalgrænse.
- Især i arresthusene er der højt kapacitetspres. Flere steder har belægget ligget på over 100 procent i årets første fem måneder.
- Antallet af varetægtsfængslede er på det højeste niveau siden 2000.
- Også strafmassen – det antal måneder straf, domstolene har idømt – ligger på det højeste niveau siden 2000.
- Der er fortsat mange fængselsbetjente, der må forlade Kriminalforsorgen i utide på grund af dårligt helbred. Risikoen er mere end tre gange højere end på det øvrige arbejdsmarked.
- Fængselsbetjentenes sygefravær er stadig dobbelt så højt i forhold til statens øvrige medarbejdere.

Dette notat bygger – med mindre andet er angivet – alene på informationer fra Kriminalforsorgens ledelsesinformationssystem (LIS).

Stort kapacitetspres

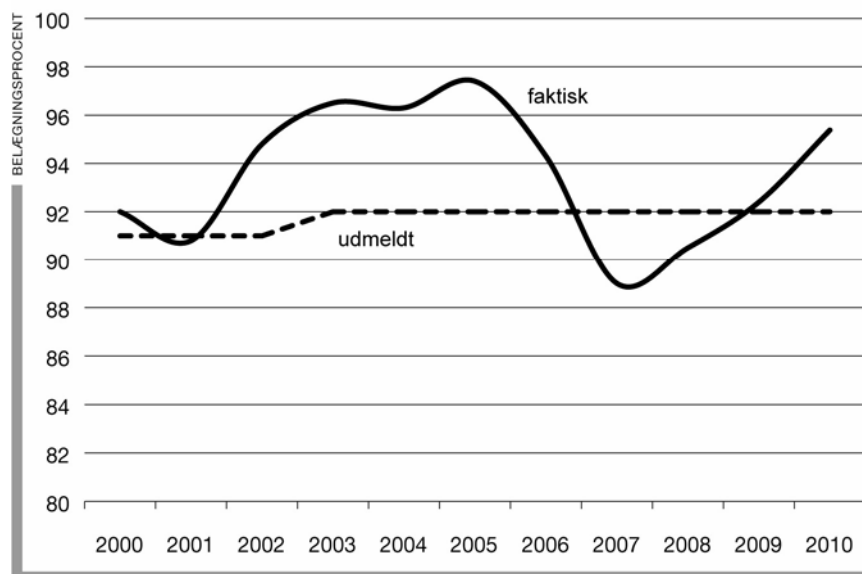
Belægget er langt over målsætningen på 92 procent

Belægget er et udtryk for, hvor mange af Kriminalforsorgens pladser, der bliver udnyttet.

Det er besluttet fra politisk hold, at belægget maksimalt må ligge på 92 procent i gennemsnit. Det ser ikke ud til at denne målsætning bliver indfriet i år. Den gennemsnitlige belægningsprocent i fængsler og arresthuse ligger i årets første fem måneder på 95,4 procent.

Belægget er dermed steget i de sidste tre år i træk.

Figur 1. Udnyttelse af Kriminalforsorgens kapacitet

Note: Den gennemsnitlige belægningsprocent i Kriminalforsorgen. Tallene for 2010 er opgjort for perioden 1. januar til 31. maj 2010 og vægtes i forhold til samme periode i 2009.

Fyldte arresthuse

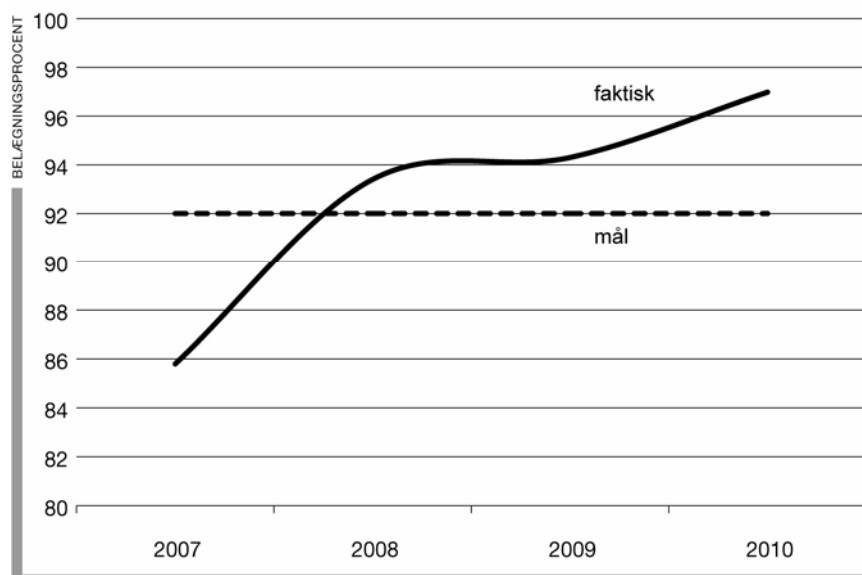
Flere arresthuse har 100 procent belæg

Især i arresthusene er der stort kapacitetspres. I gennemsnit har 97 procent af alle pladser været i brug i årets første fem måneder.

Til sammenligning lå belægget i arresthusene på 94 procent sidste år.

I arresthusene i Helsingør, Nykøbing Mors, Roskilde og Københavns Fængsler er belægget på over 100 procent i årets første fem måneder.

Figur 2. Så fyldte er arresthusene

Note: Den gennemsnitlige belægningsprocent i landets 36 arresthuse. Tallene for 2010 er opgjort for perioden 1. januar til 31. maj 2010 og vægtes i forhold til samme periode i 2009.

Rekordhøj strafmasse

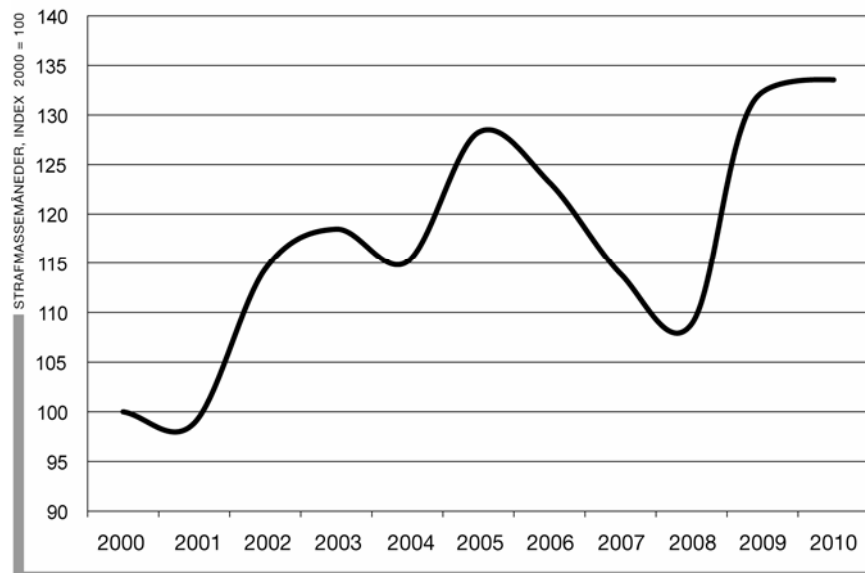
Landets domstole dømmer rekordmange strafmåneder

Strafmasse er et udtryk for hvor mange måneders dom, domstolene har dømt, og den giver dermed en strømpil for, hvilket pres der kommer på systemet.

Strafmassen steg markant i 2009 til det højeste niveau i ti år. Denne udvikling fortsætter i 2010.

1. juni lå strafmassen på 28.219 måneder. Fortsætter dette niveau året ud, så ender 2010 på 67.788 måneder. Det vil i givet fald være en smule højere end i 2009, hvor domstolene idømte 67.481 måneders straf.

Figur 3. Strafmassen

Note: Index 100 = 50.787 måneder. Tallene for 2010 er opgjort for perioden 1. januar til 31. maj 2010 og vægtet i forhold til samme periode i 2009.

Rekordstort antal varetægtsfængslede

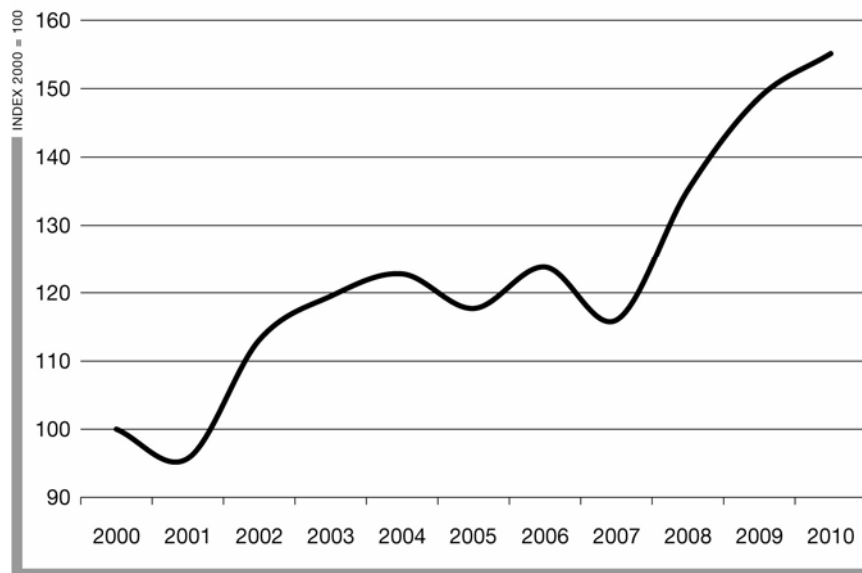
Antallet af arrestanter fortsætter med at stige

Antal arrestanter er et udtryk for, hvor mange der gennemsnitligt er varetægtsfængslede og afventer en dom. Jo flere arrestanter, desto større efterfølgende pres på fængslerne.

Antallet af varetægtsfængslede er rekordhøjt. I gennemsnit har der siddet 1.376 arrestanter hver dag i landets arresthuse i årets første fem måneder. Til sammenligning sad der 1.319 arrestanter hver dag i 2009.

Det høje antal af arrestanter fortsætter altså. Niveaulet er 55 procent højere end i 2000.

Figur 4. Udviklingen i antal arrestanter

Note: Index 100 = 887 arrestanter i gennemsnit pr. dag.

Kort venterkø

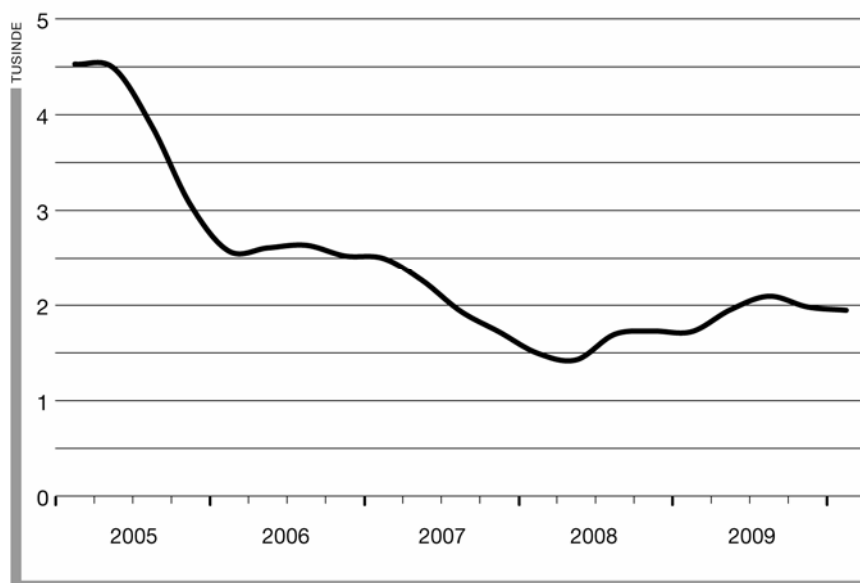
Få venter på at afsone

Antallet, der venter på at afsone straf i Kriminalforsorgen, giver et indtryk af, hvor god en balance der er mellem Kriminalforsorgens kapacitet og strafmassen.

I årets første fire måneder var der i gennemsnit 1.946 personer i køen. Til sammenligning var der i gennemsnit 1.937 i køen sidste år.

Niveauet er væsentligt lavere end tidligere. I 2005 var køen helt oppe på 4.500 personer.

Figur 5. Dømte på fri fod

Note: Ifølge Direktoratet for Kriminalforsorgen er det normalt, at cirka 2.600 dømte venter på indsættelse blandt andet som følge af de almindelige regler, der gælder om tilsigelsesvarsel og adgangen til at søge om udsættelse med afsoning.

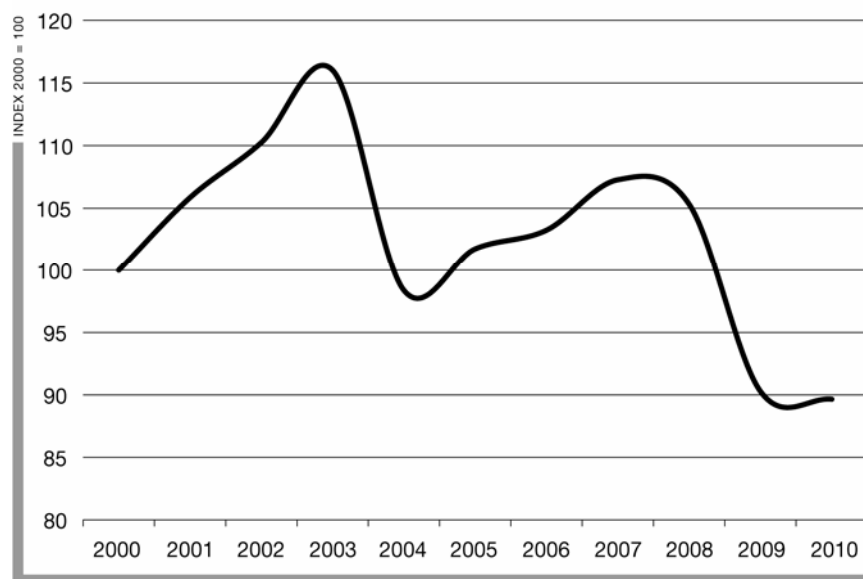
Fortsat mange sygedage

**Dobbelt så
mange sygedage
som statens
øvrige
medarbejdere**

Sygefraværet ligger i årets første fire måneder på samme niveau som i 2009. Fortsætter udviklingen vil det gennemsnitlige antal sygedage for fængselsbetjentene ende på ca. 20 dage i 2010.

Sygefraværet er faldet siden 2008, men det er stadig over dobbelt så højt som statens øvrige medarbejdere. I staten havde medarbejderne i gennemsnit 8,9 sygedage i 2009.

Figur 6. Sygdomsudvikling for fængselsbetjente

Mange nedslidte fængselsbetjente

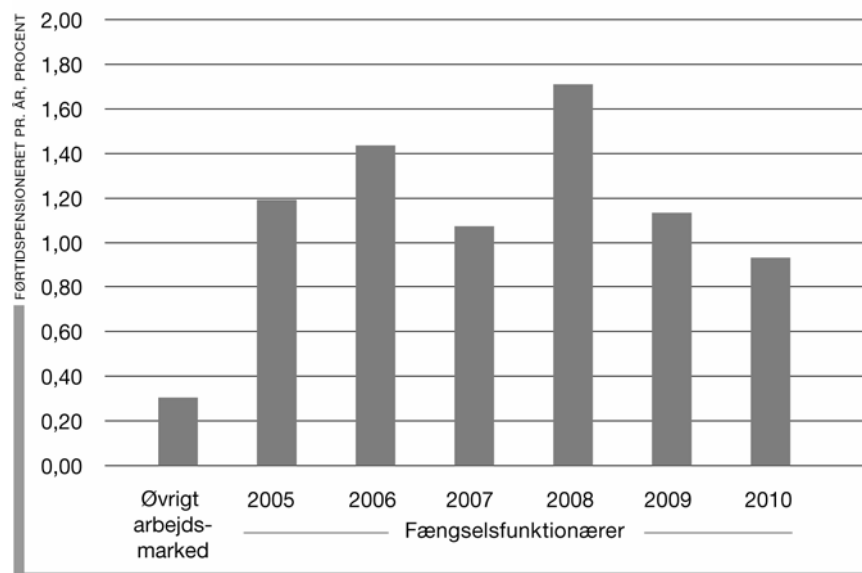
Fængselsbetjente har tre gange så stor risiko for at blive slidt ned end ansatte på det øvrige arbejdsmarked

Der er fortsat mange nedslidte fængselsbetjente. I årets første fem måneder er 12 medarbejdere blevet varslet om, at de bliver afskediget på grund af dårligt helbred. Det svarer til knap en procent af alle fængselsbetjente.

Landets fængselsbetjente befinder sig dermed fortsat i en højrisikogruppe for nedslidning. Risikoen for nedslidning er cirka tre gange så stor som på det øvrige arbejdsmarked, hvor 0,3 procent af de beskæftigede årligt bliver førtidspensioneret ifølge tal fra Ankestyrelsen.

Samtidig er fængselsbetjente relativt unge, når de må forlade arbejdsmarkedet på grund af dårligt helbred. Gennemsnitsalderen er kun 45 år for de afskedigede i 2010.

Figur 7. Årets helbredsbedingede afskedigelser

Kilde: Indberetninger af helbredsbedingede afskedigelser til Fængselsforbundet samt Ankestyrelsens statistik for kommunale tilkendelser af førtidspensionering blandt beskæftigede i 2008.

En undersøgelse fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd konkluderede i 2008, at fængselsfunktionærer er en af landets mest udsatte jobfunktioner. Undersøgelsen – som baserede sig på statistik fra Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø – viste blandt andet, at jobbet som fængselsfunktionær hører til blandt de jobtyper med de største følelsesmæssige belastninger i landet.